

Trumpa atmintinė dėl metrologijos reikalavimų veterinarijos klinikoms. (2019 m.)

Gerbiami Kolegos,

Gavus iš Lietuvos metrologijos inspekcijos pranešimą, kad 2019 m. pirmą ketvirtį į patikrinimo planus įtrauktos veterinarijos klinikos, pabandėme sukurti šią atmintinę. Tikimės, kad tai padės pasiruošti planuojamam patikrinimui ir aiškiai suprasti, ko iš mūsų reikalaujama.

Metrologijos inspekcijos reikalavimai kyla iš VMVT patvirtintų reikalavimų veterinarijos paslaugų teikėjams (toliau VPT), kur išvardinta, kokią VPT privalo turėti įranga/priemonės gyvūno svorio, temperatūros matavimams, kitas priemonės, skirtas kiekybiniais ir kokybiniais matavimams. Ši įranga turi būti tikrinama ir kalibruojama reglamentuojančių teisės aktų tvarka.

Kokia įranga turi būti metrologiškai patikrinta:

- 1) **Visos svarstyklės, kurios naudojamos gyvūnams arba pašarams sverti.** Šiems tikslams gali būti naudojamos tik metrologiškai patikrintos svarstyklės. Atkreipiame dėmesį, kad nepriklausomai nuo to, kaip seniai, jūs įsigijote svarstyklės, tais atvejais, kai metrologai negali (atsisako) patikrinti, praktikoje jos negali būti naudojamos. Todėl jeigu perkate klinikai naujas svarstyklės, pirkite arba su metrologijos patikrinimu, arba tik įsitikinus, kad patikrinimą jums galės atlikti
- 2) **Termometrai gyvūno temperatūrai matuoti** privalo būti su metrologine patikra. Šiuo atveju elektroninių termometrų terminas yra 1 metus, termometrų su gyvsidabrio pakaitalu patikra galioja 5 metus.
- 3) Vaistų laikymo vietoje privalo būti užtikrinta **temperatūros kontrolė**. Atitinkamai, jeigu vaistai turi būti saugomi šaldytuve +2 - +8 C, tenai turi būti metrologiškai patikrintas termometras. Taip pat metrologiškai patikrintas termometras turi būti vaistų saugojimo patalpoje (arba spintoje). Šiems tikslams patariu naudoti spiritinius termometrus, kurių patikra galioja 5 metus.
- 4) Dėl **drėgmės** vaistų laikymo vietose kontrolės. Jeigu neturite vaistų, premiksų ar pašarų, kurie saugomi atvirai, t.y. nesupakuoti hermetiškai, ir gali būti paveikti drėgmės iš aplinkos, privalote naudoti metrologiškai patikrintus higrometrus. Jeigu tokių vaistų neturite, higrometras jums nereikalingas. Paprasčiausias yra visiems nuo studijų laikų pažįstamas, dviejų termometrų higrometras, kurio patikra galioja 2 metus.
- 5) Jeigu patys gaminate reikiamos koncentracijos biocidus ar kitokius tirpalus, tam turite turėti patikrą praėjusius tūrio matavimo indus. Pačių pigiausių plastikinių indų patikra galioja 2 metus. Aišku, jei tirpalų gamybai turite sverti miltelius, tai būtina tai daryti su svarstyklėmis, kurioms irgi atlikta patikra.
- 6) **Laboratorinės pipetės.** Jeigu laboratorines pipetes-dozatorius naudojate kaip tik pipetes pvz.: centrifuguoto serumo/plazmos nutraukimui, kai tikslus tūris nėra svarbus, tai galite naudotis nepatikrintomis pipetėmis, bet, kai jūsų laboratorijos įranga reikalauja tikslaus tiriamo skysčio ar reagento tūrio, pipetės-dozatoriai privalo būti patikrinti ne rečiau kaip kartą metuose.
- 7) **Manometrai.** Jeigu turite seno modelio autoklavą su manometru, kasmet privalote atlikti manometro patikrą.
- 8) Jeigu klinikoje naudojate **etilo alkoholi**, jį apskaitant yra matuojamas faktinis kiekis. Medicinoje spirito apskaitai naudojamas stiklinis matavimo cilindras (100 ml, 200 ml ar kt.); jo patikros periodiškumas – 5 metai.
- 9) Daugelis iš mūsų turi klinikose **šaldiklius**, skirtus veterinarinių medicininių atliekų saugojimui. Šaldiklių temperatūros kontrolei taip pat naudojami stikliniai spiritiniai termometrai, kurių periodiškumas - 5 metai.

Kaip matote, viskas ne taip baisu, bet laikas bėga greitai, ir nespėji apsisukti, o eilinis patikros laikas jau praleistas. Kad taip nebūtų, kiekvienai klinikai rekomenduojama sudaryti esamos metrologinio patikrinimo reikalaujančios įrangos sąrašą keliems metams į priekį.

Savo ir visų mūsų vardu labai noriu padėkoti Lietuvos metrologijos inspekcijai, kuri prieš atlikdama patikrinimus, susisiekė su asociacija ir padarė viską, kas įmanoma, kad priminti mums reikalavimus, o taip pat padėjo savo patarimais kuriant šią atmintinę.

Atmintinę sudarė doc. Jakov Šengaut, LSGVGA viceprezidentas

Pastaba. Noriu atkreipti dėmesį, kad ši atmintinė yra tik patariamojo pobūdžio, nes norint gauti daugiau informacijos minėtais klausimais, jos reikia ieškoti atitinkamuose LR teisės aktuose.